

Kuritegevuse baromeeter

Justiitsministeerium
Andri Ahven, Kaire Tamm, Mari-Liis Sööt

JUSTIITSMINISTEERIUM

Jaanuar-september 2020

(võrreldes jaanuar-september 2019)

Kuriteod kokku
19 344
(-5%)

Vägivallakuriteod
5956
(-10%)

Kehalist väärkohtlemist -8%, sh
perevägivalda -6% ja röövimisi -30%.
Perevägivalda teateid politseile +3% (8948).

Raske vägivald **+32%**

Tapmisi ja mõrvu oli 1,7x
enam kui 2019.

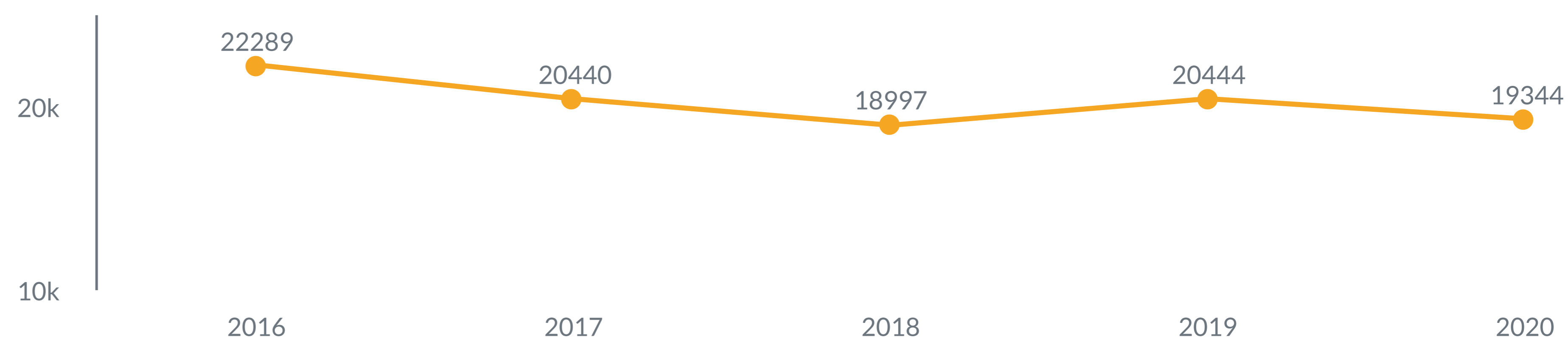
Valdavalt oli taparelvaks nuga.
Hukkunuid oli kokku 33 (sh
Saaremaa liiklusõnnetuses 3);
2019. aastal 18, 2018. aastal 22).

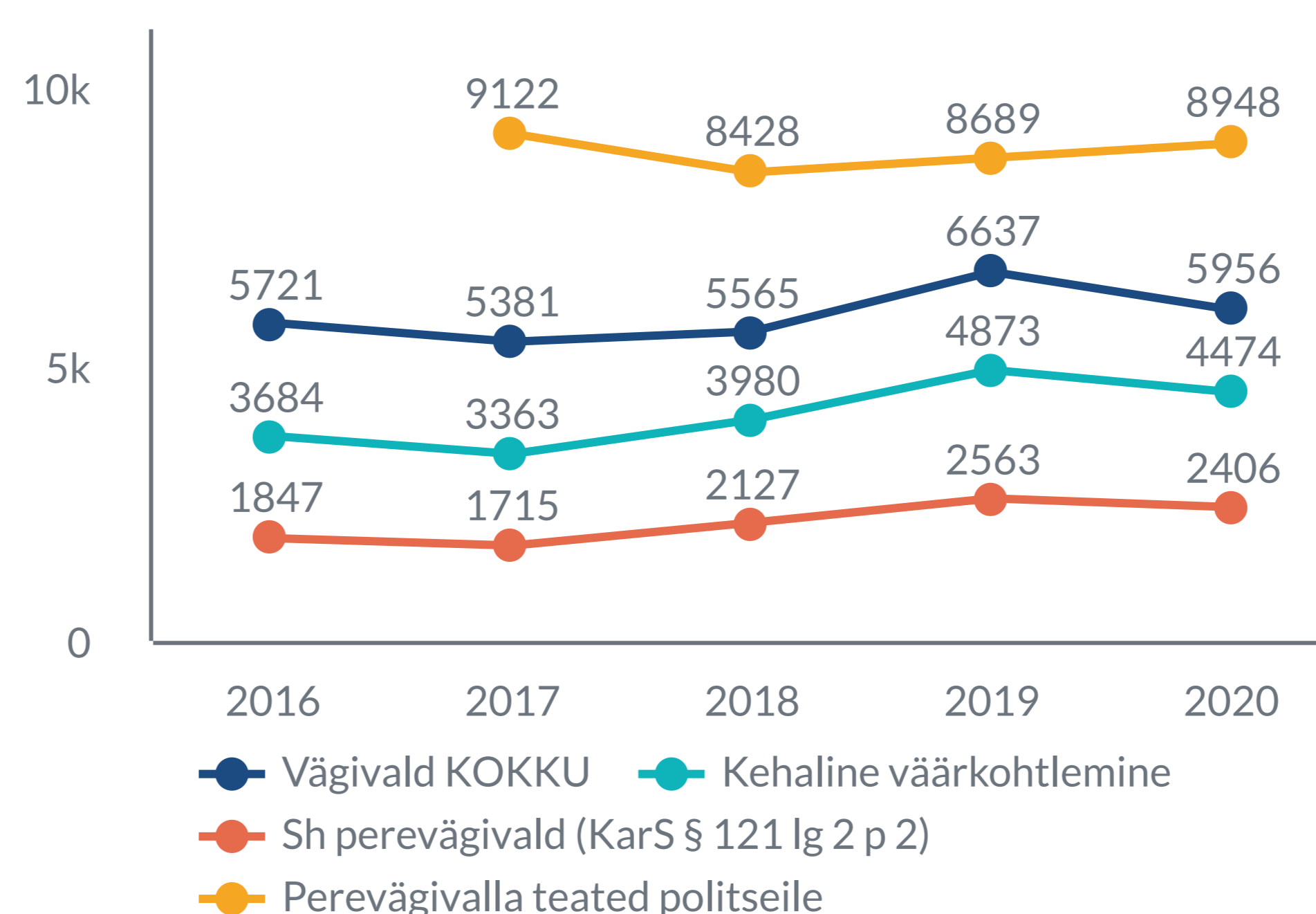
Kuriteod: esimesed üheksa kuud

Period 01.01-30.09 aastatel 2016-2020

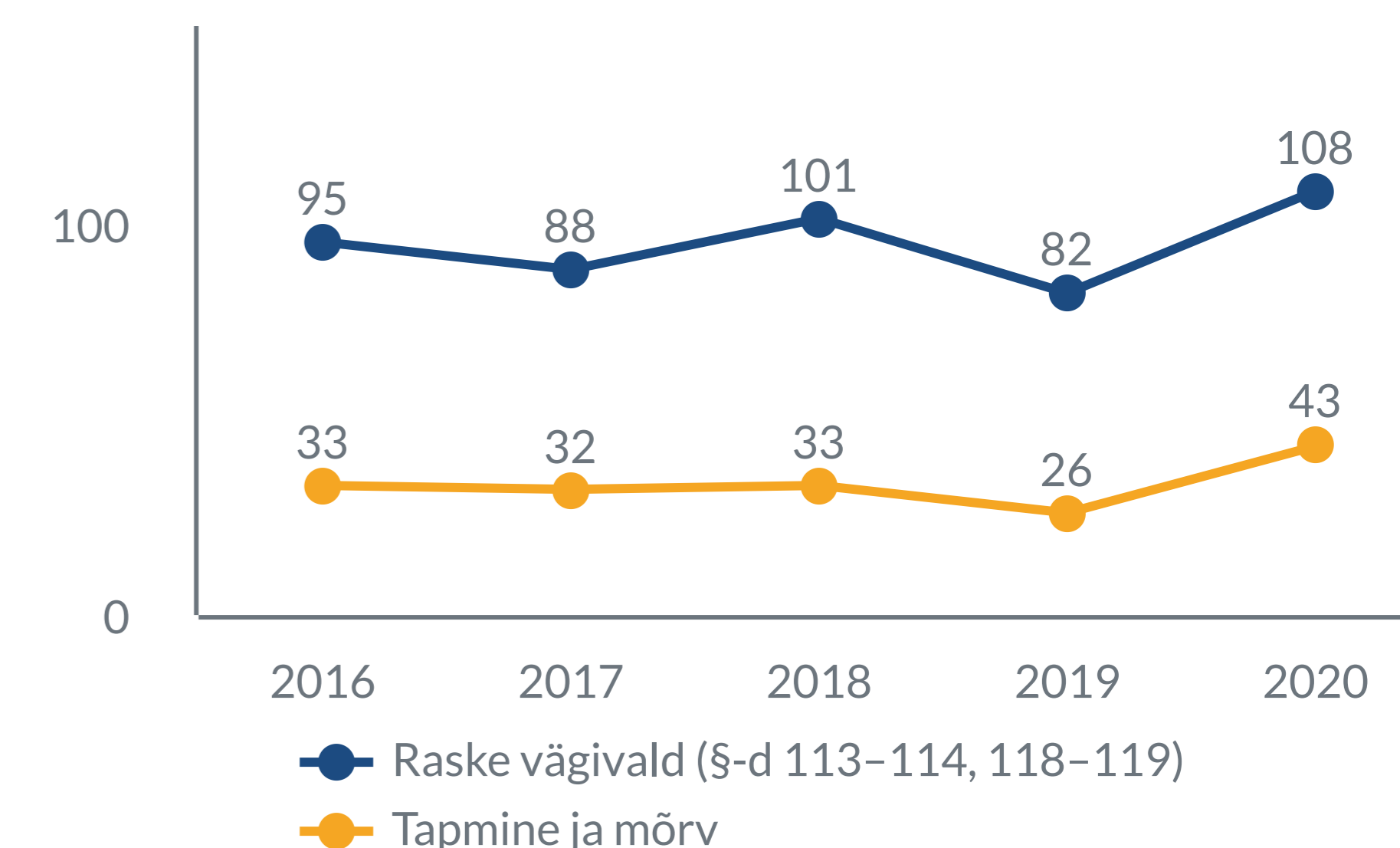
Kuritegude arv

Vägivallakuriteod

Raske vägivald (tapmised, mõrvad, raske tervisekahjustuse tekitamine)

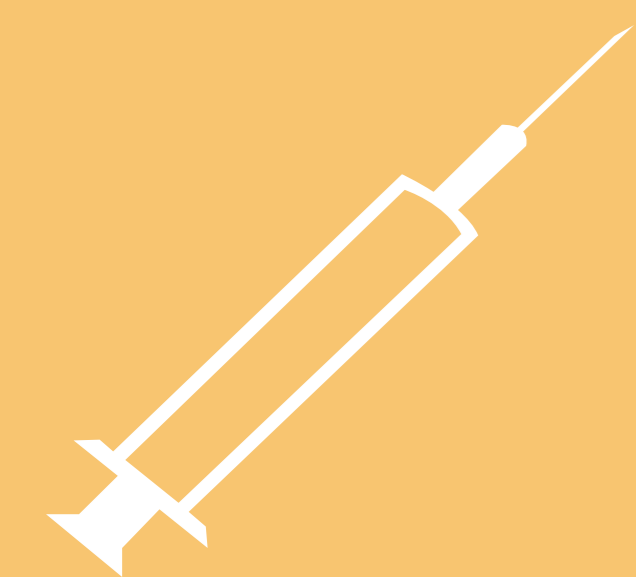
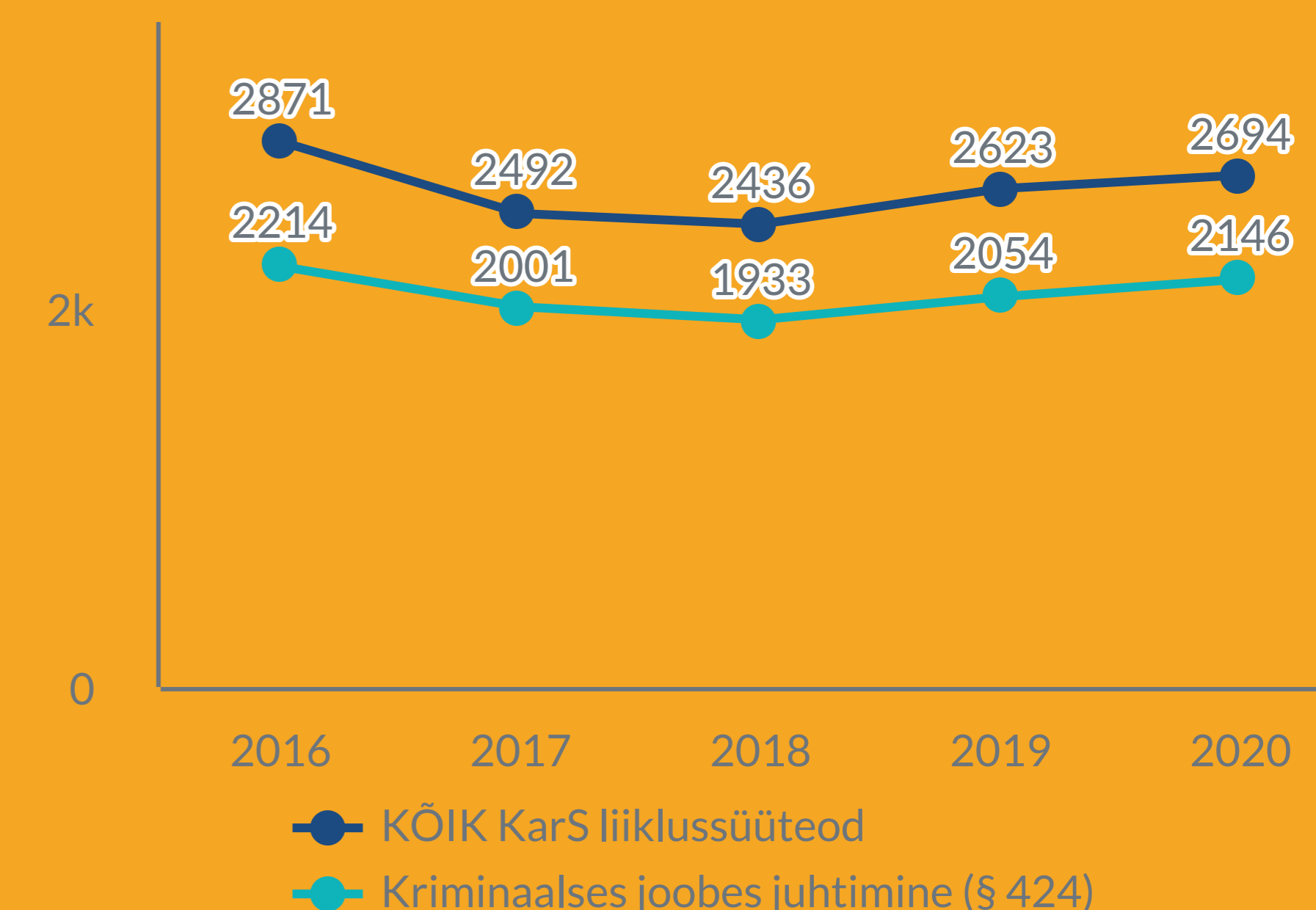

Liikluskuritegusid registreeriti **2694**

+3%

- Süstemaatilist juhtimisõiguseeta sõitmist registreeriti 468 juhul, mis on 2% vähem kui eelmisel aastal.
- Kriminaalses joobes sõidukijuhtimist registreeriti 2146 juhul, mis on 4% enam kui eelmisel aastal ning on viimase nelja aasta kõrgeim tase. Üheks teguriks on olnud ka kasvanud teatamine: teadete „joobes juht“ arv oli üheksa kuu jooksul 11% suurem kui eelmisel aastal samal ajal. Oma osa on ka liiklusjärelvalve kasvus 5%.
- Narkojoobes sõitmised moodustavad ca 10% kõigist joobes juhtimistest. Käesoleva aasta esimese üheksa kuuga registreeriti 222 narkojoobes juhtimist, aasta varem 181.

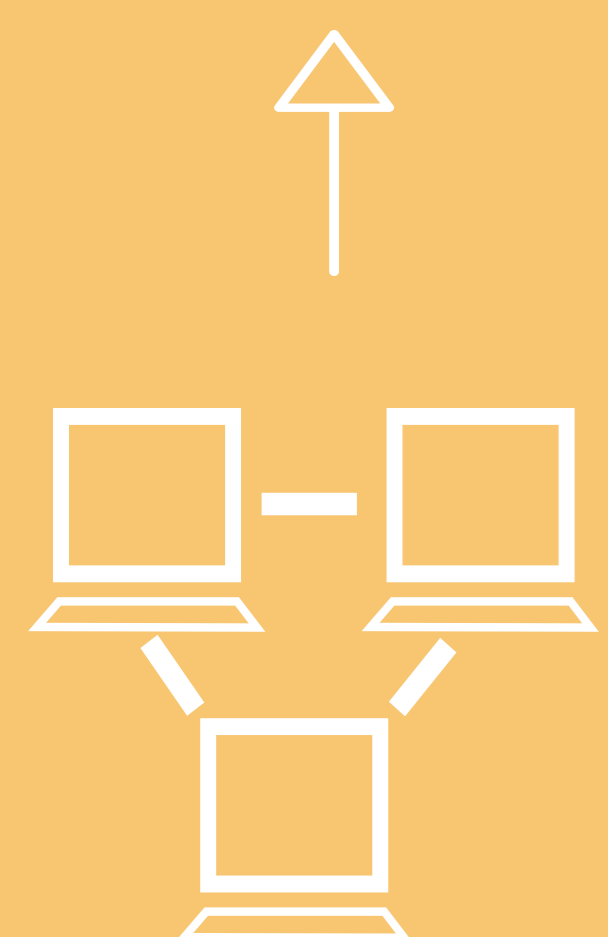
Liikluskuriteod

Narkokuriteod

981

(-14%)

Küberkuriteod

725

(-1%)

Tõsisemate arvutikuritegude ehk arvutiandmete ja -süsteemi vastaste kuritegude arv kasvas 40%.

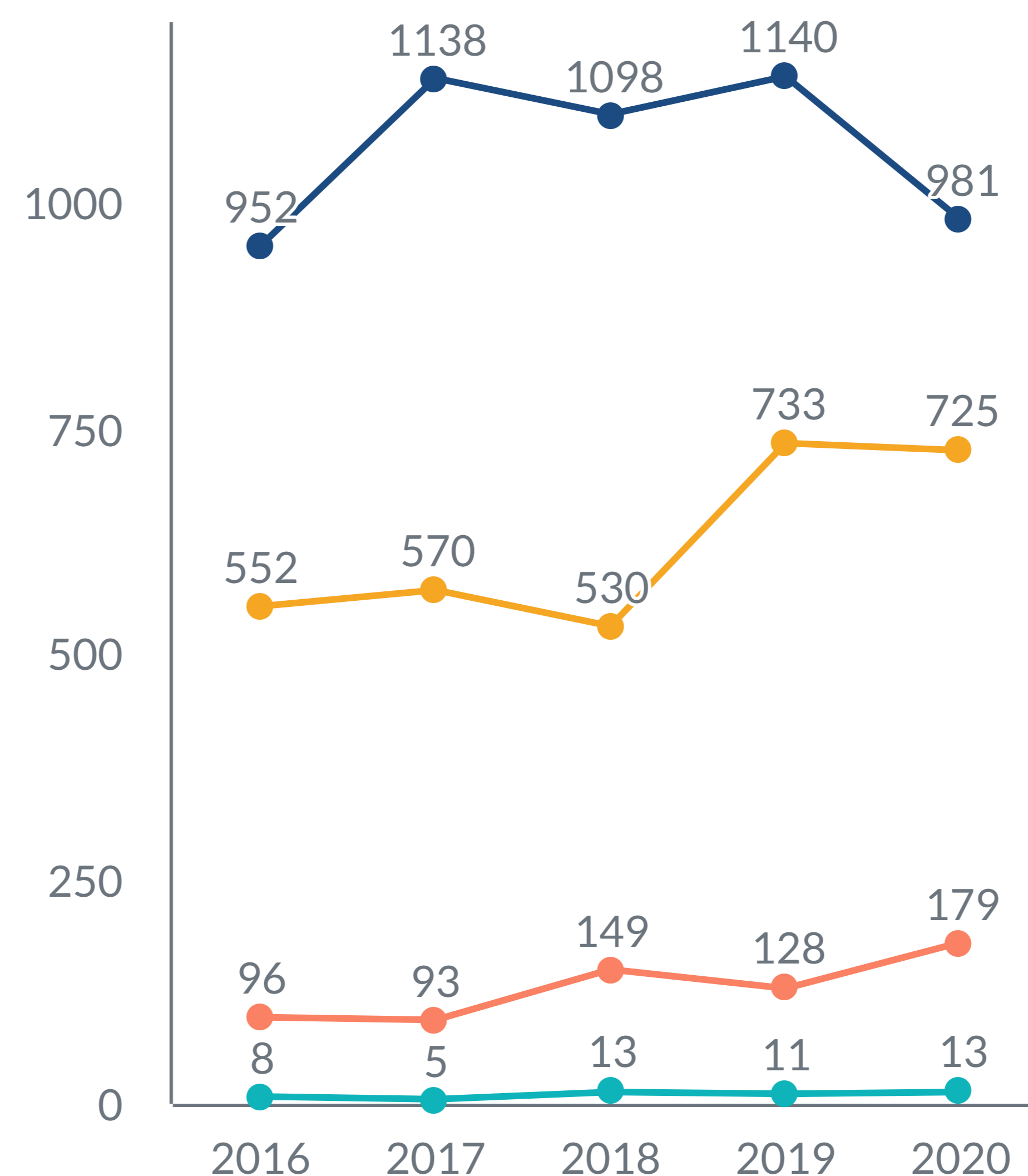

Varavastased

7465

(-3%)

Narko- ja küberkuriteod

- KÕIK KarS narkokuriteod
- Narko eriti suures koguses (§ 184 lg 2')
- KÕIK küberkuriteod (sh arvutikelmused)
- Arvutiandmete ja -süsteemi vastased kuriteod

Jaanuar-september 2020, võrreldes eelmise aasta sama perioodiga

	Arv
• Ähvardamisi 16% vähem	579
• Avaliku korra raskeid rikkumisi 27% vähem	272
• Grupi poolt toime pandud vargusi 16% vähem	288
• Vargusi kauplustest 21% enam	2683
• Vargusi sõidukitest 19% vähem	229
• Omastamisi 33% vähem	314
• Omavolilisi sissetunge 7% vähem	161
• Kelmusi ja arvutikelmusi kokku 7% vähem	1244
• Majanduskuritegusid 48% vähem	161
• Raske tagajärjega liiklusõnnetuse põhjustamist 13% vähem	78

Eestis ei ole ilm alaealiste kuritegevusega otseselt seotud, aga siiski saab välja tuua mõned põnevad tendentsid.

Ilma ja kuritegevuse seoseid on uuritud mitmetes riikides, kuid üheseid järeldusi ilma mõjust kuritegevusele napib ning tulemused on olnud kohati vastuolulised. Nt on leitud, et soe ilm toob kaasa kuritegevuse kasvu ning ilma mõju on suurem vägivalla ja varguste puhul. Sooja ilma kui kuritegevust soodustavat faktorit on seletatud sellega, et hea ilm meelitab inimesed õue ja soodustab teiste inimestega kohtumist; kehv ilm aga paneb rohkem omaette hoidma. Teisalt on leitud, et halb (vihmane) ilm võib mõjutada negatiivselt kuritegevusest teatamist.

Eestis pole varem ilma ja kuritegevuse seoseid uuritud ning koroonast tingitud eriolukorra ajal tekkis küsimus, kas soe ilm võib kaasa tuua alaealiste kuritegevuse kasvu.

Mida rohkem on päikest, seda rohkem toimub süütegusid, sh vägivalda ja pisivargusi.

Kui KOOLIVAHEAEG on päikeseline, siis seda rohkem ületatakse ka lubatud sõidukiirust. Lisaks, kui päike paistab ja on ka soe ilm, siis seda rohkem toimub röövimisi.

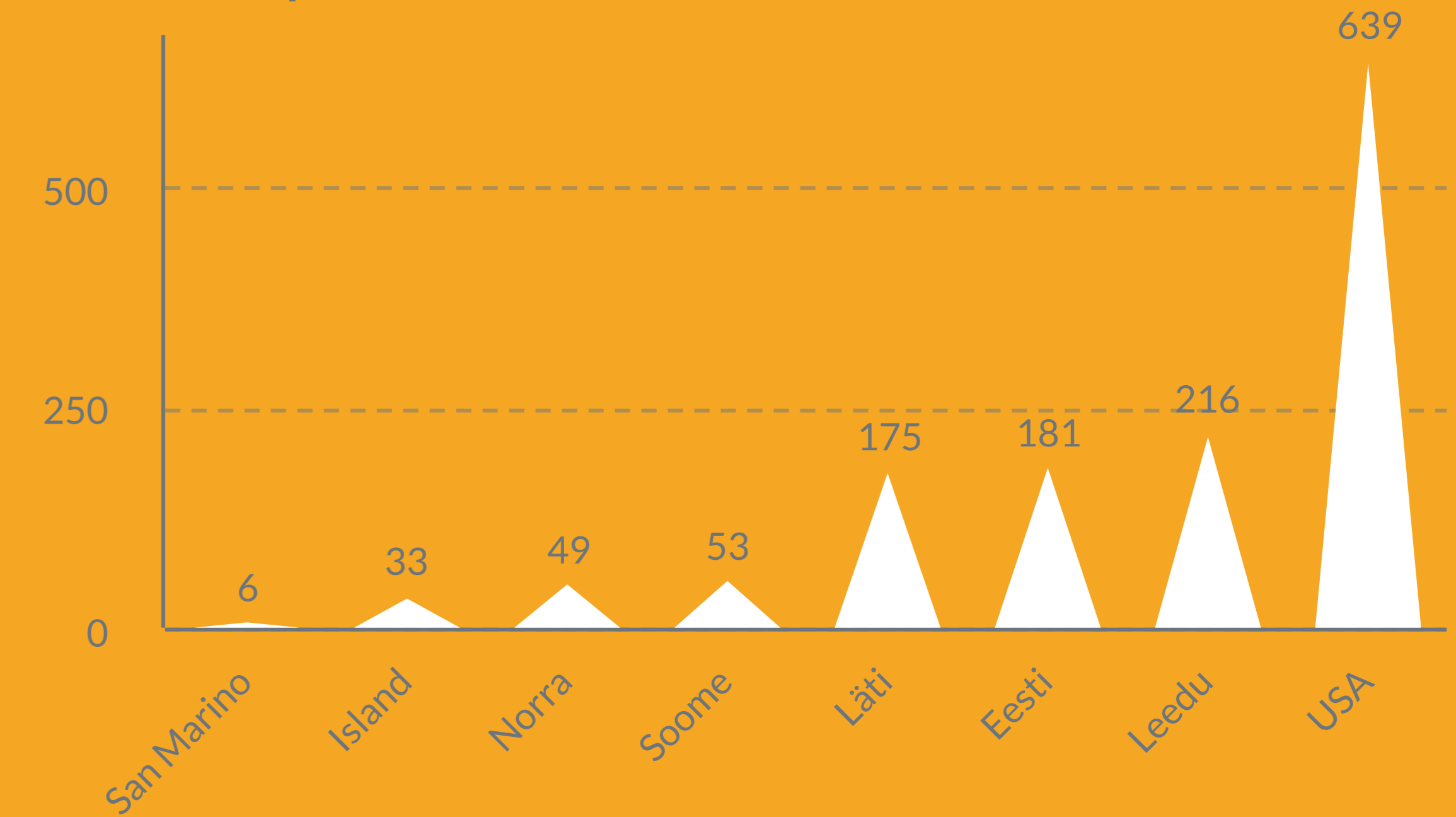
Mida rohkem sajab, seda vähem toimub kuritegusid väljas, aga seda rohkem on arvutikelmusi ja juhtimisõiguseeta sõidukijuhtimist.

Eesti üks kriminaalpoliitilisi taotlusi on lääneeuroopalikult madal kinnipeetavate arv. Selle eesmärgi poole vaikselt ka sammume, sest vangide arv on Eestis aasta-aastalt vähenenud.

2020. aasta septembri lõpul oli 2407 kinnipeetavat ehk 100 000 elaniku kohta 181 kinnipeetavat. Maailmas oleme selle arvuga tagant 83. kohal 223 riigi hulgas.

Kinnipeetavate arv 100 000 elaniku kohta

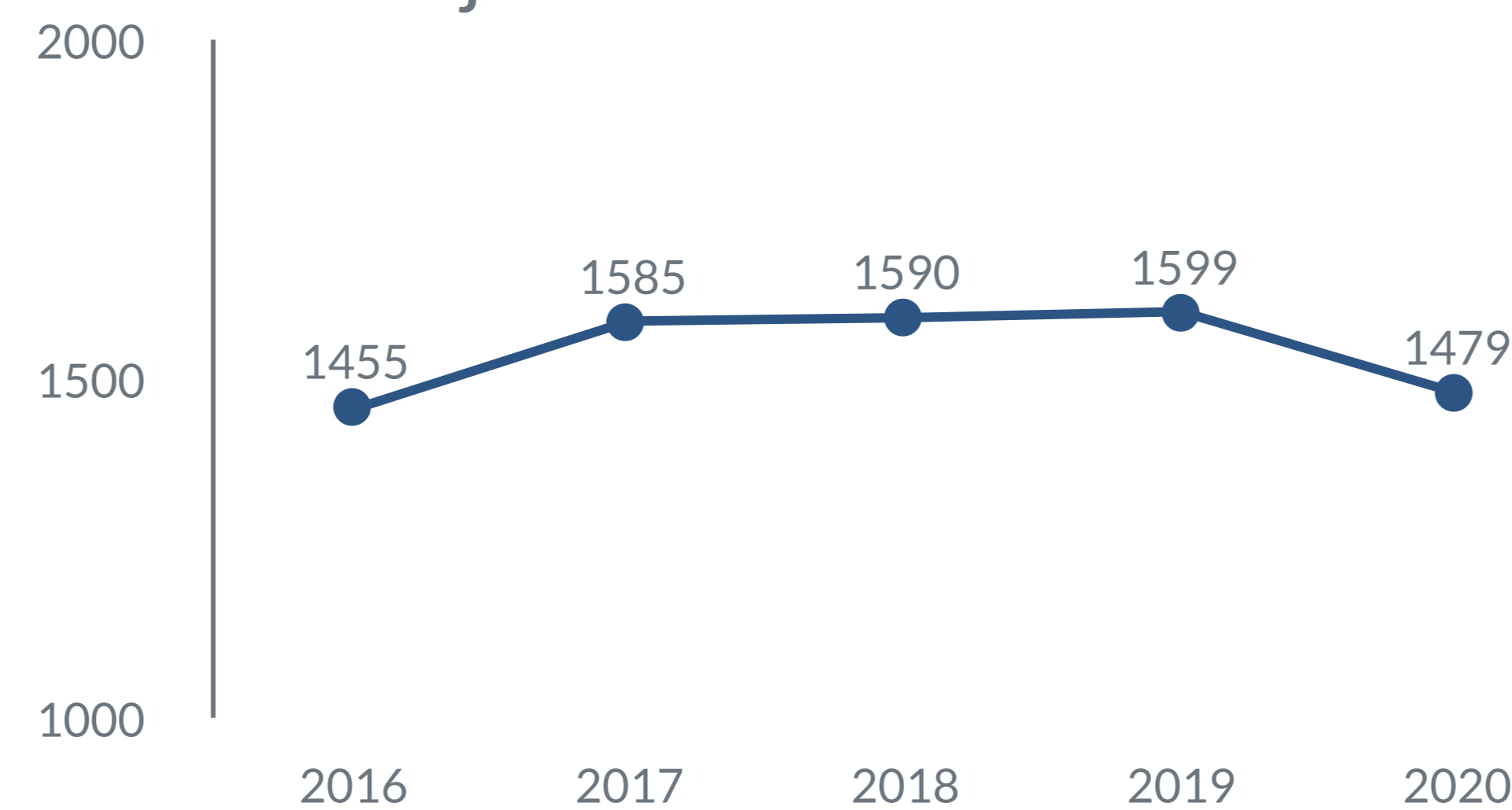
Allikas: Prisonstudies.org

Vanglast on igal aastal jaanuaris–septembris vabanenud kokku ligikaudu poolteist tuhat kinnipeetavat.

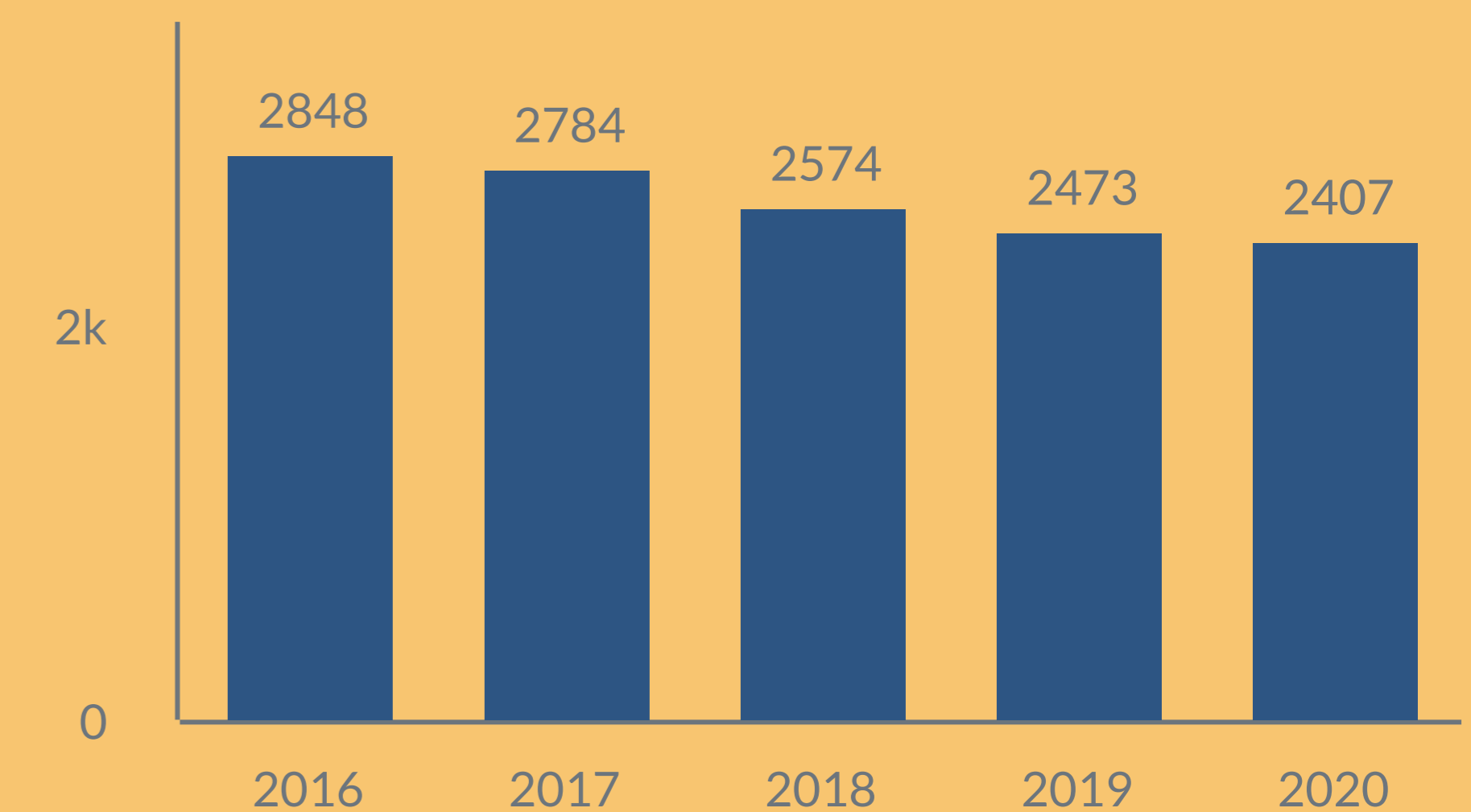
2020. aastal vabanes kuus keskmiselt 160 kinnipeetavat, mõnel kuul rohkem ja mõnel vähem. Vabanenutest 4/5 olid kohtus süüdi mõistetud ja 1/5 vabanes vahi alt.

Süüdimõistetud vabanevad enamasti karistustähtaja saabumisel, kuid vanglast võidakse vabastada ka tingimisi ennetähtaegselt.

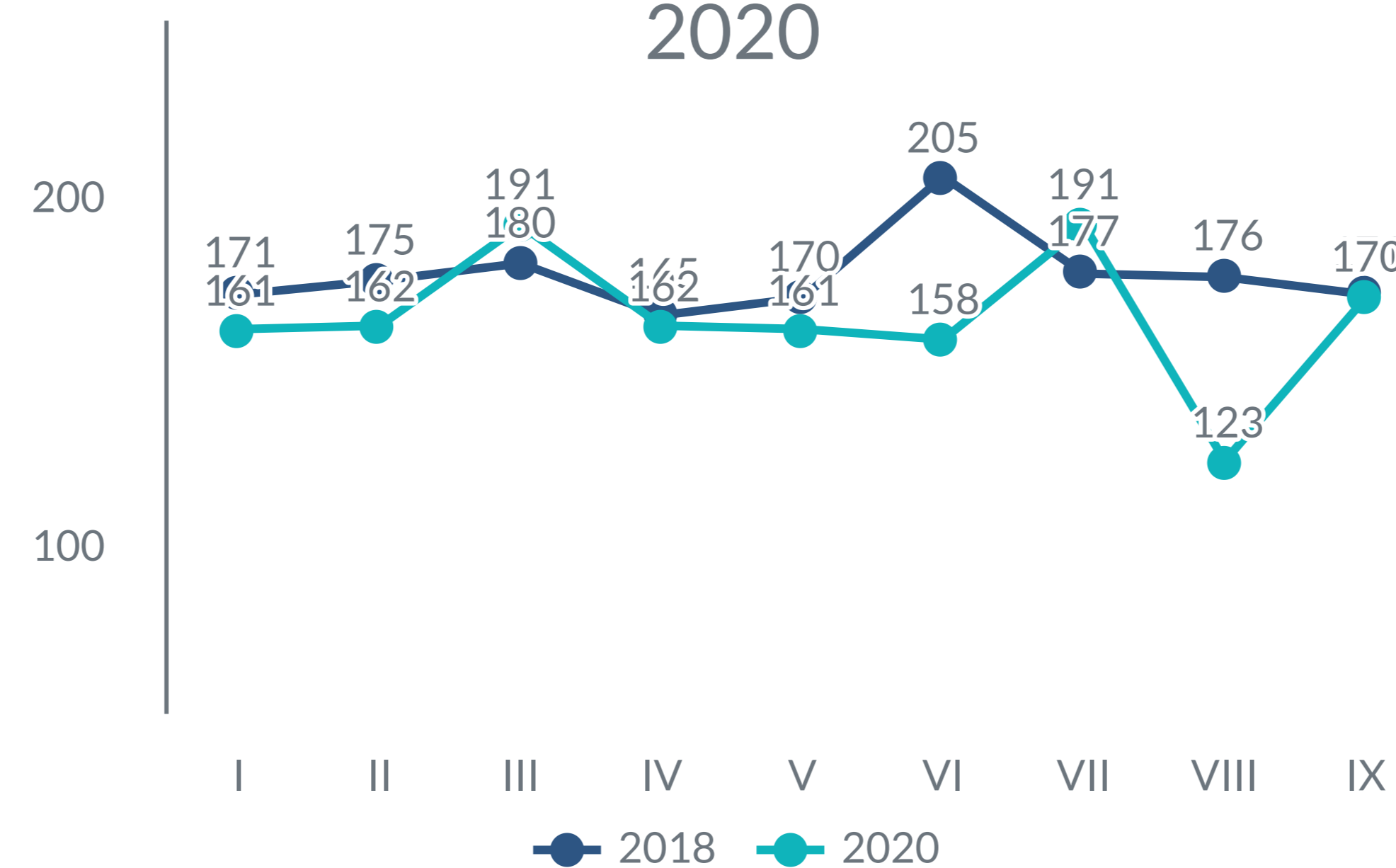
Vabanenute arv esimese üheksa kuu jooksul 2016-2020

Kinnipeetavate arv septembris 2016-2020

Vabanenute arv kuude kaupa 2018 ja 2020

Kinnipeetavate arv 100 000 elaniku kohta septembris 2016-2020

